

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งการพัฒนา ศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ เคมมิสและแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and Mc Taggart) กระบวนการวิจัยประกอบด้วย ความมุ่งหมายของการวิจัย กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานทางด้านวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
3. เพื่อติดตามผลในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างการมีวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายแบ่งเป็น กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 19 คน ประกอบด้วยผู้วิจัย จำนวน 1 คน ครูที่ประจำชั้นนักเรียนชั้น ป.1-ป.6 จำนวน 16 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 123 คนประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 54 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 10-15 จากประชากรหลักพัน (วารุ เฟิงส์วัสดี, 2551, หน้า 187-188) กลุ่มผู้นิเทศจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน หัวหน้างานกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาศักยภาพครูในการ เสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยศึกษา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง การแต่งกาย การตั้งใจเรียน การตรงต่อเวลา การเข้าแถว การพูด และวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนปฏิบัติ ของโรงเรียน การรักษาสัมบัติของโรงเรียนการทิ้งขยะและการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาประกอบด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการวิจัยตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988, หน้า 11-15 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301-303) เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการ เสริมสร้างวินัยนักเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) คศึกษสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา คักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลังจาก กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสำรวจสภาพ ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ และกำหนดแผนปฏิบัติการ โดย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการ

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ พัฒนาคักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันพิจารณาตาม แนวทางที่กำหนด ดังนี้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การดำเนินงานพัฒนาคักยภาพครูในการ เสริมสร้างวินัยนักเรียน และดำเนินการนิเทศติดตาม

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นระยะๆ ทั้งก่อนปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และหลังปฏิบัติกิจกรรม ทุกกิจกรรมได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การดำเนินงานตามแผนและการนิเทศ ติดตาม โดยการสังเกต สัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลและเก็บข้อมูลต่างๆ ด้วยเครื่องมือและอุปกรณ์อื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานพัฒนาคักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัย นักเรียน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) การสะท้อนกลับตามแนวทางการพัฒนา

ในวงรอบที่ 1 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคักยภาพครู ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน จัดกิจกรรมดำเนินงานพัฒนาคักยภาพครูในการเสริมสร้าง วินัยนักเรียน และการนิเทศติดตาม เพื่อติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนา คักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ในวงรอบที่ 2 ดำเนินการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัย ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวย (สำหรับผู้ปกครอง) โดยรวมพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 64.73 สำหรับผู้ร่วมวิจัย โดยรวมพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 64.07 ผลการดำเนินการพัฒนาคักยภาพครูในการ เสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 68.44 และผลการนิเทศภายในจากการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยรวมพบว่าในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.94$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 76.47

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1 สภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ ยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีวินัย ไม่เชื่อฟังครู นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ขาดจิตสาธารณะ และไม่เน้นเรื่องวินัยนักเรียนทั้งด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อส่วนรวมของนักเรียนเท่าที่ควร

1.2 ปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานทางวินัย โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ขาดสื่ออุปกรณ์และกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย จึงส่งผลให้นักเรียนขาดวินัยทั้งด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ พบว่า แนวทางในการพัฒนา คือ 1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครู และ 3) การนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาล สาสนสิทธิ์อำนาจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ จากข้อมูลการสัมภาษณ์และบันทึกการสังเกต ทำให้ผู้ร่วมวิจัย เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานต่างๆ สามารถกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามแผนงานมีหลักการแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนและนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้มาประชุมปรึกษาหารือวิเคราะห์ วิจัยร่วมกันสรุปรายงานต่อที่ประชุมเพื่อวางแผนพัฒนาและมีความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$)

3.2 การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ (สำหรับผู้ปกครอง) โดยรวมพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 64.73

3.3 การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจในพฤติกรรมวินัยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ (สำหรับผู้ร่วมวิจัย) โดยรวมพบว่า ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 64.07

3.4 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 68.44

3.5 การนิเทศภายในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนาจ โดยรวมพบว่าในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.94$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 76.47

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอยะรัง จังหวัดสงขลา

1.1 สภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า การจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอยะรัง ยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีวินัย ไม่เชื่อฟังครู นักเรียนขาดความรับผิดชอบต่องานของตนเองและส่วนรวม ขาดจิตสำนึกและไม่นับเรื่องวินัยนักเรียนทั้งด้านความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียนเท่าที่ควรที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนจึงส่งผลให้สภาพการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันเดช อรัญเวศ (2549, หน้า 102-103) ได้ศึกษางานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนชุมชนสีฐานดำรงวิทย์ อำเภอกลมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าก่อนการพัฒนาดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนในด้านการแต่งกายโรงเรียนชุมชนสีฐานดำรงวิทย์ นักเรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับ ทรงศักดิ์ สารรัตน์ (2553, หน้า 95-96) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าสภาพนักเรียนอยู่บ้านไม่ค่อยเชื่อฟังผู้ปกครอง ไม่ช่วยทำงานบ้าน ไม่รักษาความสะอาด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พัชรินทร์ จันทรดาประเสริฐ (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนด้านความสะอาดและการแต่งกาย โรงเรียนที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) สังเกตเทศบาลมุกดาหาร พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมไม่ร่วมมือกันรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ นักเรียนที่เป็นเวรไม่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน บางคนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เกิดปัญหาทำให้ห้องเรียนสกปรกไม่น่าอยู่ นักเรียนที่รับผิดชอบในการรักษาความสะอาดบริเวณเขตที่รับผิดชอบละเลยต่อหน้าที่ ส่วนการรักษาความสะอาดของร่างกายยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สภาพด้านการแต่งกายนักเรียนมีพฤติกรรมแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

1.2 ปัญหาการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อส่วนรวมของนักเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน ทางวินัย โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ขาดสื่ออุปกรณ์และกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย จึงส่งผลให้นักเรียนขาดวินัยทั้งด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อส่วนรวม ที่เป็นเช่นนี้ สืบเนื่องมาจากครูที่รับผิดชอบในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียน อนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวยการยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน จึงทำให้เกิดปัญหา ในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริณทร ใหม่มากามิ (2556, หน้า 162-163) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเองด้านความ รับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหอยป่าหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร พบว่าสภาพเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทำให้ครูมี ชั่วโมงการสอนเยอะและต้องรับผิดชอบในการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ขาดการใส่ใจที่จะ พัฒนาในด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียน จนลืมนุ่งเน้นการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้กับ นักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุริยา ภาภักดี (2557, หน้า 189) ที่ได้ศึกษาการ พัฒนาศักยภาพครูในการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า บุคลากรในโรงเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทำให้คณะครู ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และขาดความตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นเกี่ยวกับการสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียน อนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนมากขึ้น และเป็นการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทุกฝ่าย ที่จะดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในการที่จะนำความรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนต่อไปส่งผลให้การจัดการศึกษา ในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาพร พลลาภ (2551, หน้า 104) ได้ทำการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน มุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาการประชุม ปฏิบัติการ พบว่าครูกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะความเข้าใจในเรื่องเทคนิคการให้คำปรึกษาได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ขวัญนคร ปกป้อง (2555, หน้า 155) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาเหมิอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ในการจัดการอบรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นทำให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อวางแผนแนะแนว การจัดกิจกรรมนักเรียน มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเพื่อประโยชน์ และการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์มีการจัดกิจกรรมตามแนวการจัดกิจกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวธิดา ไตรธรรม (2558, หน้า 148-149) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างควมมีวินัย ด้านการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงการพัฒนากการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

2.2 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวนาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้ 1) การสอนสอดแทรกความรับผิดชอบในวิชาเรียน 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้กิจกรรมลูกเสือ-ยุวกาชาด ซึ่งสอดคล้องกับสารนิพนธ์ของ เกียรติณรงค์ วันคำ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน โดยวิธีทางลูกเสือ และยุวกาชาดของโรงเรียนพองพลอยอนุสรณ์ พบว่า การนำกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาดในการพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน เช่น การจัดระเบียบแถว ควบปฏิบัติจริงและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีนทร ใหม่คามิ (2556, หน้า 163-167) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหอยป่าหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่าแนวทางในการเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมการสอนสอดแทรกการมีวินัยในรายวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 การนิเทศภายในเพื่อจะได้ทราบผลของการพัฒนาคุณภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวนาย การนิเทศติดตามซึ่งเป็นการนิเทศกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยมีกลุ่มผู้นิเทศคือ นายสุปรณิษ อุดมเพ็ญ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำนวนาย นางฉวีวรรณ พรหมมุก หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนโรงเรียนอนุบาล

สาสนสิทธิอำนาจ และดร.สุรียา ภูยี่หว่า ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิอำนาจเป็นผู้นิเทศ โดยมีรายการนิเทศดังนี้ (1) นิเทศการกำหนดแผนดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน (2) นิเทศดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยใช้กรอบแนวคิดที่พัฒนา คือ ความมีวินัยของนักเรียน 2 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ สารรัตน์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งผลการหาแนวทางการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินการวิจัยและเสนอสภาพปัจจุบันปัญหาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ กิจกรรมที่ 2 ศึกษาเอกสารและประชุมระดมสมองเพื่อสร้างองค์ความรู้ กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมตามกิจกรรมและโครงการที่กำหนดไว้ตามแผน ซึ่งได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนดีเด่น การอบรมธรรมะ การเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมเยี่ยมบ้านและกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่บริการ กิจกรรมที่ 4 นิเทศติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวระธิดา ไตรธรรม (2558, หน้า 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่า แนวทางในการเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน มี 3 แนวทางประกอบด้วย 1) การประชุมแบบมีส่วนร่วม 2) กิจกรรมเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน และ 3) การนิเทศ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิอำนาจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิอำนาจ จากข้อมูลการสัมภาษณ์และบันทึกการสังเกต ทำให้ผู้ร่วมวิจัย เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานต่างๆ สามารถกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามแผนงานมีหลักการแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนและนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้มาประชุมปรึกษาหารือ

วิเคราะห์ วิจัยร่วมกันสรุปรายงานต่อที่ประชุมเพื่อวางแผนพัฒนาและมีความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวะธิดา ไตรธรรม (2558, หน้า 144-145) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า แนวทางในการเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน คือการประชุมแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจในการเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน ทำให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนดีขึ้นมาก

3.2 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ความรู้ ความเข้าใจของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอย ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.56$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 68.44 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ สารรัตน์ (2553, หน้า 96) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนหนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน มีพฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบวินัยเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวะธิดา ไตรธรรม (2558, หน้า 144-145) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจในการเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน ทำให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนดีขึ้นมาก

3.3 การนิเทศภายในในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลสาสนสิทธิ์อำเภอย โดยรวมพบว่าในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.94$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 76.47 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงศักดิ์ สารรัตน์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้าน

หนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งผลการหาแนวทางการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน จำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินการวิจัยและเสนอสภาพปัจจุบันปัญหาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ กิจกรรมที่ 2 ศึกษาเอกสารและประชุมระดมสมองเพื่อสร้างองค์ความรู้ กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมตามกิจกรรมและโครงการที่กำหนดไว้ตามแผน กิจกรรมที่ 4 นิเทศติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวะธิดา ไตรธรรม (2558, หน้า 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่า แนวทางในการเสริมสร้างควมมีวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน มี 3 แนวทางประกอบด้วย 1) การประชุมแบบมีส่วนร่วม 2) กิจกรรมเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน และ 3) การนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.2 ครูควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความตระหนักต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนในด้านควมมีวินัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนตลอดไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรให้ครูที่ปรึกษาทำการวิจัยการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในระดับห้องเรียน

2.2 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนทุกปีการศึกษาเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืน